

GRAMMOTAULIUS NITIDUS (MÜLLER, 1761)

Tekst – V.J. Kalkman (EIS-Nederland)

Herkenning

Grammotaulius nitidus behoort tot de familie Limnephilidae welke met 55 soorten de grootste Nederlandse familie is. Herkenning van de soorten is lastig en vereist ervaring. Voor determinatie van de larven kan gebruik worden gemaakt van Higler 2005 en voor de determinatie van adulten kunnen onder andere Malicky (2004) en Tobias & Tobias (1981) worden gebruikt.

Levenswijze

Volwassen dieren zijn te vinden van mei tot september. Zowel mannetjes als vrouwtjes kunnen op licht worden gevangen (Higler 2008).

Biotoop

In Nederland is de soort alleen als adult waargenomen en daardoor ontbreekt specifieke informatie over het larvale biotoop. In het buitenland is de soort gemeld van een groot aantal watertypen variërend van droogvallende wateren, veenwateren, moerasgebieden en kleine poeltjes met kwel tot de benedenloop van rivieren (Higler 2008). Mogelijk heeft een groot deel van deze waarnemingen eveneens betrekking op adulte exemplaren en is slechts een deel van de genoemde biotopen geschikt voor larven. Wallace et al (2003) geven aan dat de larven worden gevonden tussen emergente vegetatie in poelen en greppels die 's zomers kunnen uitdrogen. Het is dus mogelijk dat deze soort net als *Grammotaulius nigropunctatus* voornamelijk voorkomt in uitdrogende wateren.

Inventarisatie

Zowel adulte mannetjes als vrouwtjes worden op licht gevangen. Uit Nederland zijn geen waarnemingen van larven bekend. Voor het gericht inventariseren van larven is eerst meer kennis over de biotoop nodig.

Verspreiding in Europa

De soort is bekend van de meeste Noord- en Midden-Europese landen.

Verspreiding in Nederland

In de negentiende eeuw werd de soort op 14 locaties waargenomen en ondanks dat in de eeuw daarna de waarnemingsintensiteit veel hoger lag werden er toen maar 26 waarnemingen verricht. Het lijkt erop dat de soort al in de eerste helft van de vorige eeuw sterk achteruit is gegaan. De laatste waarnemingen zijn uit 1980 van Texel (Higler 1980). Momenteel zijn er geen populaties in Nederland bekend.

Trend

De soort wordt tegenwoordig beduidend minder waargenomen dan vroeger. Hierbij moet worden opgemerkt dat de soort veel makkelijker als adult dan als larve te vinden is terwijl er tegenwoordig vooral naar larven wordt gekeken.

Bedreigingen

De redenen voor de achteruitgang zijn onduidelijk.

Beheer & kansen

Zonder verdere informatie over de biotoopkeuze en de redenen van achteruitgang is het niet mogelijk om bij het beheer met deze soort rekening te houden.

Literatuur

Higler, L.W.G. 2005. De Nederlandse kokerjufferlarven. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Higler, L.W.G. 2008. Verspreidingsatlas Nederlandse kokerjuffers (Trichoptera). EIS-Nederland, Leiden.

Wallace, I.D., B. Wallace & G.N. Philipson 2003. A key to the case-bearing caddis larvae of Britain and Ireland. FBA Scientific Publications 51.

Malicky, H. 2004. Atlas of European Trichoptera, second edition. Junk, Den Haag.

Tobias, W. & D. Tobias (1981). Trichoptera Germanica. Bestimmungstabellen für die deutschen Köcherfliegen. Teil I: Imagines. Courier Forschungsinstitut Senckenberg.

Verspreiding van *Grammotaulius nitidus* voor (cirkel) en vanaf 1980